

Годишен абонамент

За България 80 лв.
За странство 160 лв.
За Америка 2 дол.

ОБЯВЛЕНИЯ:

2 лева кв. см.

Брой 2 лева

692 Културно-просветно
читалищно дружество Варна

СВОБОДНА ДОБРУДЖА

СЛЕДПРАЗНИЧЕН ВЕСТНИКЪ ЗА НАЦИОНАЛНИ ВЪПРОСИ

Записване на абонамент
тит се придружава с
сумата

Редактира комитетът

Адрес „Св. Добруджа“ — София

Главен редактор

Д-р П. Вичев

Телефон № 4575

Европейски Съединени Щати

През това лѣто стара Европа, чрез устата на френския м-ръ председател Брианъ, поиска да се занимае с една „нова идея“ — идеята за премахване икономическите граници между европейските държави и създаването на тѣ наречени Европейски съединени Щати.

Последните нѣколко години въ европейската политика показваха ясно, че Европа се гърчи от последиците на голѣмата европейска война, и въ своята предсмъртна агония, дири изходъ от това положение, хвърляйки се въ различни крайности, и, изтиквайки на сцената различни „нови“ проекти и планове.

Следъ Доусовия планъ, дойде Локарно, после Келоговия пактъ, сега плана Йингъ и най-после Бриановият европейски съединени щати. Въпреки тѣзи „нови“ идеи и планове, свѣтътъ стемглаво върви към нови конфликти, войни и разорение, на първо мѣсто войната срещу Съветския съюзъ.

Икономическитѣ противорѣчия между голѣмитѣ европейски държави отъ ден на ден се изострятъ и ние виждаме какъ последните приказвайки за миръ се въоръжаватъ до зъби и трескаво се готвятъ за много по страшни войни.

Отъ друга страна между американскитѣ и европейскитѣ капиталисти, се води една ожесточена икономическа война за завладяване на пазари, резултатътъ на която е голѣмата безработица въ европейскитѣ държави, и увеличение дълговетѣ на Европа към Америка.

Излѣзналъ отъ войната сѣ най-голѣми печалби, американскитѣ капиталъ днес доминира въ свѣта и все повече изтиква европейскитѣ си събратѣ, дори и отъ собствената му база. Временната стабилизация, която бѣше настъпила въ Европа посрѣдствомъ тѣ наречената рационализация на труда, днес е къмъ своятъ край и Европа е изправена предъ нова голѣма стопанска криза, която ще тури на

карта съществуването на империалистическата система. Предъ тази перспектива империалистичниятъ дирижманъ изходъ. Тѣхното положение обаче се усложнява отъ факта, че Америка си иска дълговетѣ и застрашава да завладѣе пазаритѣ. Съ своята идея за създаване европейската федерация, господинъ Брианъ поиска да посочи изхода и да обедини европейскитѣ империалисти срещу тѣхния кредиторъ и по-голѣмъ в ълкѣ, американскитѣ имѣ събратѣ.

Но освенъ това най-популярниятъ политикъ на следвоенна Европа, Аристидъ Брианъ, сѣ своята идея би постигналъ и още нѣщо. Премахването икономическите граници между империалистическите държави, би отложило за известно време настъпващата икономическа криза и би по-притъпило противорѣчието между империалистичнитѣ, което пъкъ отъ своя страна ще имѣ позволи по-скоро да нападнатъ съветския съюзъ и се опитатъ да премахнатъ най-опасниятъ си политически врагъ.

Значи, хубавата идея за премахване границите между човѣчеството и установяване на единъ братски съюзъ, въ ржцетѣ на империалистичнитѣ се обржша въ инструментъ на нови противорѣчия и подготовка на нови войни и страдания за народитѣ. Миналата година г. Маринковичъ отъ Бѣлградъ се провикна „Балкана за Балканитѣ“, като подъ това разбираше господството на сръбскитѣ шовинизъмъ надъ другитѣ балкански народи.

Днесъ г. Брианъ заявява, че спасението на Европа е само въ премахване икономическите граници между държавитѣ, като подъ това разбира; закрепване господството на империализма и подготовката на нови войни главно на два фронта; *икономическа срещу Америка и политическа срещу С. С. С. Р.*

Все пакъ обаче самото подигане на въпроса за премахване икономическите граници е отъ голѣмо значение. Ако империализма въ своята последна фа-

за дири спасение въ федерацията, то за потиснатитѣ народи става още по ясно, че тѣхното спасение е само въ премахване на изкуственитѣ граници и установяване на свободниятъ съюзъ между всички националисти въ свѣта.

Съ тѣзи разбирания ние излѣзохме още преди три години. За тѣхъ си навлѣкохме умразата на дребнавитѣ политици и властници, ала живота се указа по-силенъ отъ тѣхната злоба и ги чукна по главата.

Народитѣ сѣ бързи крачки крачатъ къмъ онова, което е отъ жизненъ интересъ за тѣхното съществуване. И ако за г. Бриана и другитѣ империалисти, въпроса за европейскитѣ съединени щати е въпросъ на комбинации за господство и войни, то за народитѣ въпросътъ за създаване на единна свѣтвна република е знаме на тѣхната борба за свобода. Балканската федерация е етапътъ къмъ европейската такава, и отъ жизненъ интересъ за съществуването на балканскитѣ народи. Затова и тя е знаме на потиснатитѣ на Балканитѣ, които сѣ дружни усилия и по пътя на революционната освободителна борба ще доведатъ нейното осъществяване. Добруджанци сѣ прегърнали това знаме и подпомагайки борбитѣ за неговото реализиране, водятъ борба за собственото си освобождение.

Конгресъ на легалнитѣ малцинства

Въ началото на месецъ септември т. г. въ Женева се състоя IV ред. конгресъ на тѣ нареченитѣ „легални малцинства“. Както е известно въ конгреса се депускатъ само представители на малцинствата признати отъ съответнитѣ държави които ги владеятъ.

Добруджанското българско малцинство за втори пътъ и тая година е било представено отъ нѣкой си Д-ръ Ивановъ отъ Добричъ.

На конгреса не се депускатъ македонцитѣ, защото сръбскитѣ шовинизъмъ не ги признава за малцинство.

И наистина той има право. Въ Македония, както и въ другитѣ поробени области, нѣма подтиснати малцинства, а цѣли народи, т. е. малцинства сѣ подтиснитѣ.

Тая година въ конгреса участва и представител на западнитѣ покрайнини.

Като наблюдател на кон-

Изъ страната на сълзитѣ

Какъ плаща попа

Между много други грозотии, които ставатъ въ заробената ни Добруджа, ще опишемъ, че какъ то въ историята отъ турското робство, така и днесъ, чорбаджитѣ сѣ били най-вѣрнитѣ съюзници на тиранитѣ и най-опасниятъ врагъ на народнитѣ борби.

Презъ месецъ октомври 1928 година, свещеника Радъ Станеску отъ село Бабукъ — Силистренско, повикалъ селенина Георги Новаковъ отъ сѣщото село да му поправи и боядисва кжщата. Последния започва работата и следъ двадесетъ дневенъ трудъ привършва. Но имайки предвидъ колко е добъръ свещеника, не посмѣлъ да му иска пари при все, че ималъ голѣма нужда. Най-после горкия селенинъ като го стегналъ бирника нѣмало що да прави. Въоръжава се сѣ куражъ, отива у дома на свещеника, поздравява го както е обичая и го замолва да му плати, понеже бирника го стѣгалъ и трѣбвало да му се отчете. Свещеника го повиква у стаята си ужъ да му плати, обаче ядосанъ на селенина за смѣлостта, която ималъ да му иска пари, грабва една тояга и му казва: „Чакай да видишъ какъ плаща попа“. И започва да му нанася такива силни удари, че последния билъ цѣлъ облѣнъ сѣ кръвъ. Попадията като чула писъка затичала се тамъ и едвамъ успѣла да отърве селенина отъ ржцетѣ на немилостивия свещеникъ. Отърванъ отъ ржцетѣ на джелатина Георги Новаковъ избѣгва на улицата сѣ разкъравена глава, кждето имало хора, които чули и видѣли всичко. Заради това гнусно дѣло на свещеника Георги Новаковъ го дава въ сѣдъ и въпреки че нѣмалъ сѣрдства да си хване адвокатъ, дѣлото било толкова ясно, че го осъдилъ две хиляди лей обезщетение. Днесъ горкия селенинъ чака да си получи паритѣ за обезщетението и да си хване адвокатъ за да сѣди свещеника да му плати труда, който положилъ да му поправи и боядисва кжщата.

Ето какви свещеници имаме въ Добруджа. Гореказания свещеникъ е партизанинъ на либералната партия и най-интимния приятелъ и сѣпартизанинъ на Ташку Пучеря сѣ когото работятъ за прогонване и изтрѣбление на българското население отъ Добруджа.

Младъ учител
отъ Добруджа

греса е присъствалъ и нашиятъ главенъ редакторъ Д-ръ П. Вичевъ, който е вржчилъ на делегатитѣ едно обстойно печатно изложение на френски езикъ, по въпроса за малцинствата и тѣхната борба за освобождение. Отъ идния брой ще започнемъ да печатаме въ преводъ това изложение, а така сѣщо и статии, отъ г. Вичевъ, както по този конгресъ, тѣй и по конгреса на антиимпериалистическата лига, кждето той сѣщо участва отъ името на добруджанци.

Въ ролята си

Думата е за българскитѣ чорбаджии въ Добруджа. Казвали сме и повтаряме, че какъ то въ историята отъ турското робство, така и днесъ, чорбаджитѣ сѣ били най-вѣрнитѣ съюзници на тиранитѣ и най-опасниятъ врагъ на народнитѣ борби.

Редъ факти сѣ потвърждавали тази мисль и затуй борбата за народно освобождение трѣбва да се насочва срещу два фронта — тоя на ромънскитѣ тиранитѣ и тоя на българскитѣ чорбаджии. Следнитѣ нѣколко факта идватъ отново да потвърдятъ тая истина и да посочатъ ролята на българскитѣ чорбаджии въ Добруджа.

Първо. Въ началото на тая година, нѣкой си спекулантъ Йорданъ Стойчевъ отъ Добричъ решилъ да направи едно „благодѣяние“ на Българското Културно Общество, като подарилъ кинематографическия сѣ салонъ на обществото да го използва 3½ години за училищни цели.

Не минало много обаче и разбралъ, че не ще може да смѣкне отъ гражданството отчакванитѣ печалби, решилъ да се откаже отъ „благодѣянието“. Не стига това, но, излиза и въ единъ мѣстенъ ромънски вестникъ да клевети нѣкой мѣстни жители.

Второ. Другъ спекулантъ отъ Добричъ, търговецъ отъ 15—20 години, макаръ и да парадиралъ за голѣмъ „патриотъ“, въ стремеше си да смѣкне и ризата отъ грѣрба на оголитѣ селяни, си служи сѣ най-отвратителни заплашвания. Така той е разпратилъ писма до всички бедни хорица, които имали да му дължатъ по нѣщо и между другитѣ закани пише буквально следното:

„Али ще дойдешъ да си платишъ борча, или ще дамъ вземанката въ ржцетѣ на куцоласитѣ и ще бѣде лошо за тебе, защото ти добре знаешъ какъ тѣ събиратъ вересинитѣ!“

Трети фактъ. Въ едно село въ добричко, трѣбвало да се засели единъ колонистъ, когото цѣлото село не искало, защото го познавали като слѣпо оржие на реакцията и изобщо опасна личностъ.

Единъ „благонадежденъ“ и „интелигентенъ“ гражданинъ — български чорбаджия — се изпотрепалъ да тича по разни капии да му издейства позволение да си построи жилище, въпреки протеститѣ на цѣло село. И това ако не е патриотъ, здраве му кажи. Ясно е. Куцоласитѣ сѣ оржия на ромънската банкерско-фашистка власт, а чорбаджитѣ отъ български произходъ сѣ тѣхни ортаци.

Отчетете се за
абонамента си!

Какъ се отпразднува тригодишнината отъ убийството на Дочо Михайловъ

На 26 VIII. т. г. се навършиха три години отъ една черна дата за добруджанското освободително движение.

Три години отъ какъ предателска ръка заби ножъ въ сърдцето на добр. освободително движение, съ надежда да го умъртви. За нейна скръб обаче добр. осв. движение не умря, а се изправи още по-мощно и величествено, отстоявайки твърдо своите самостоятелни позиции.

По случай три години отъ тази черна дата, добр. освободително движение въ Добруджа, България и чужбина, отдаде заслужена почитъ на загиналите борци въ лицето на Дочо Михайловъ и тримата негови върни другари.

По този случай въ редакцията ни се получи маса статии за Дочо и неговото дѣло, отъ Добруджа, провинцията и чужбина, както и описания за начина по който добруджанци сж празнували тая траурна годишнина.

Поради това, че вестника ни неизлъже на време и поради претрупанъ материалъ, ние тукъ ще печатаме само частъ отъ тия дописки.

София. Преди празника Ц. К. на Д. М. С. издаде пламененъ позивъ къмъ добруджанската младежъ и емиграция, съ който ги кани да чествуватъ тригодишнината на падналите герои. За самиятъ денъ отъ името на специалния к-тъ за това празнуване, се издадоха некролози и на 25 VIII. въ църквата „Св. Седмочисленици“ се отслужи панихида.

На 30 VIII. Ц. К. на младежкия съюзъ свика една конференция на която присъстваха 30 младежи. Тукъ Ив. Георгиевъ разви обстоенъ рефератъ за Дочо Михайловъ и неговото дѣло, като го свърза съ днешното тежко положение въ Добруджа, борбитъ и предстоящите задачи на населението, добр. младежъ и емиграция.

Въ обстойни другарски дебати, въ конференцията се уясни голѣмата роль, която игра Дочо въ добр. революц. движение и смисъла на днешното чествуване неговата и на другаритъ му паметъ.

Конференцията завърши като дебело подчерта, че съ своята кръвъ Дочо Михайловъ и другаритъ му паднали въ борбата за свободата на Добруджа, начертахъ неизблемниятъ пътъ по който върви съ твърди крачки добр. освободително движение и тържественно обеща, че добр. младежъ съ твърди крачки ще следва този единствено въренъ и правъ пътъ.

Н. С.

Грацъ—Австрия

По случай 3 години отъ дена на зверското и подло убийство на великия борецъ и апостолъ на добр. свобода — Дочо Михайловъ и неговитъ трима достойни другари, добруджанци, Добруджанското дружество „Дочо Михайловъ“ въ Грацъ Австрия свика на 26—VIII. 1929 г. публично събрание, което бе посетено отъ добруджански, български, македонски и хърватски студенти.

Тукъ бе изнесена сказка по дейността и голѣмото значение на Дочо за освободителното движение на добруджанци. Ще се постараетъ съвсемъ на кратко, да предадемъ най-сжществено отъ сказката.

„Другари, днесъ се навършватъ 3 години отъ онай черна дата, на която подла ръка отне зверски живота на слънцето въ добр. движение, на великия апостолъ на добр. свобода, на

най-известния и обичанъ, както средъ поробеното население въ Добруджа, така и средъ прокудената емиграция въ България, младиятъ и енергиченъ Дочо Михайловъ, съ върнитъ си другари Г. Гицовъ, Г. Друмевъ и Т. Господжаковъ.

Спрѣни тогава на почивка въ близката гора въ околността на с. Дживелъ, тѣ бѣха нападнати изъ засада и по единъ звѣрски начинъ избити отъ агентитъ на българското правителство, подъ ръководството на Слави Алексиевъ и Ст. Боздугановъ.

Изминаха се три тежки години за добр. народъ и емиграция отъ както тѣ изгубиха своя най-достоеенъ синъ.

Съ убийството на Дочо, това нечувано злодеяние на една черна реакция и нейнитъ агенти, за добр. народъ, настанаха още по-черни дни. Съ това се даде възможностъ на ромънската сигуранца да засили още повече терора, масовитъ убийства и погроми надъ добр. народъ. Но съ убийството на Дочо, за добр. народъ стана напълно ясно, кой е неговия врагъ и приятелъ и къде се крие източника на неговитъ теглила. За добр. народъ бѣ свалена фалшивата националистическа маска на българ. правителство, което предателства само съ интереситъ на добруджанци по пътя на своитъ за воевателни стремления и тѣ поведоха решителна борба за пречистване на своитъ редове отъ всички продажни елементи. Но нека видимъ сега защо биде убитъ Дочо и кои бѣха причинитъ за това убийство.

Робството надъ отдѣлнитъ на роди е сжществувало винаги, кога повече, кога по-малко. Днесъ неговитъ форми и прояви обаче сж по отвратителни отъ когато и да било. Днесъ робството блѣднѣе предъ това на турскитъ султани.

Правото за самоопределение на народитъ е само маска, задъ която голѣмитъ и малки империалистически вълци уреждатъ своитъ смѣтни върху гърба на поробенитъ и онеправдани народни маси. Добруджа биде хвърлена подъ ярмо на ромънската кървава олигархия. За добруджанския народъ настѣпиха тежки дни. По силата на редица закони въ едно, кратко време му бѣха отнети всички права. Неговитъ имоти бидоха конфискувани, училищата затворени. Нему не се признава правото на поданство — той бѣ застрашенъ въ своето сжществувание. И въ резултатъ на терора, една голѣма частъ биде принудена да емигрира — да напусне своитъ домове и семейства, за да води единъ мизеренъ скитнишки животъ. Докато широкитъ народни маси страдаха биваха избивани, затваряни, разкарвани, една малка частъ — чорбаджиитъ и банкеритъ се съюзиха съ народнитъ душмани за да усилятъ своя пай въ общия грабежъ надъ народа. И отъ тукъ различieto въ водене борбата за свободата на Добруджа. Една шепа хора нѣмащи нищо общо съ интереситъ на страдания добруджански народъ и емиграция, слепи орждия на завоевателната политика на българскитъ управляващи кръгове, натѣкнаха фалшивата маска на „патриоти“ като си представиха че водятъ борбата за освобождението на добруджанския народъ — въ действителностъ тѣ заработиха за овѣковечаването и още по-здравото затѣгане на робскитъ вериги. Въ

своята предателска мисия, тѣ не се спрѣха предъ нищо. Тѣ продаваха свободата на добруджанския народъ възпираха неговитъ борби, избиваха и унищожаваха всичко което се бѣ посвѣтило да служи честно и искрено на своя народъ, на неговитъ болки и страдания.

Съ цѣлата своя дейностъ тѣ спечелиха смъртната умраза на народнитъ маси.

Добруджанския народъ въ своята борба за скъсване на робскитъ вериги, за извоюване свободата роди свои синове, които достойно поведоха борбата и на дѣло показаха какъ се бори и мре за свободата на своя народъ.

Единъ отъ първитъ бѣ Дочо. Рожба на добруджанското село потиснато, ограбвано, унижено, той отъ ранни години възлюби своитъ родни братя и имъ даде върна клетва да се бори до края на своя животъ за дѣлото на свободата. И той имъ служи до края на своя краткъ животъ.

Дочо отлично знаеше кои сж причинитъ за робството на поробения добруджански народъ.

Той схващаше, че свободата на добр. народъ ще дойде не отъ неговитъ поробители — голѣмитъ империалисти — нито пъкъ отъ София, а чрезъ организирана революционна борба на добруджанскитъ маси въ съюзъ съ всички национално и социално потиснати въ Ромъния и на Балканитъ. Въ цѣлата своя дейностъ въ Добруджа, той развиваше предъ народнитъ маси идеята за независима Добруджа.

Той разбираше, че извоюването на добруджанската свобода, ще дойде чрезъ масовата революционна борба въ съюзъ съ всички потиснати народи.

Той се бореше за балканска федерация като единствена гаранция, кждето добруджанската република ще запази своята извоювана свобода. За да се води борбата съ успехъ Дочо виждаше, че добруджанския народъ трѣбва да се организира въ една своя истинска революционна организация, която единствена е въ състояние да води борбата на добр. народъ за неговото пълно освобождение. Защото ценни бѣха поуки, които той и добруджанския народъ извлѣкохъ отъ краткото сжествуване на В. Д. Р. О.

В. Д. Р. О. отъ организация да служи на борбата на добруджанския народъ се превърна въ такава, която убиваше неговитъ борби, стана неговъ врагъ и се постави напълно въ услуга на враговетъ на добруджанския народъ.

И всички продажници, агенти, карьеристи лакоми за пари и братска кръвъ, намѣриха своето мѣсто въ нейнитъ редове тогазъ, когато тя стана най-грозното чудовище за добр. народъ и емиграция.

Поради това Дочо и всички ония, които бѣха съ добруджанския народъ туриха основата на една истинска добр. революционна организация Д. Р. О. Дочо стана неинъ пръвъ водителъ. Д. Р. О. се постави напълно да служи на добр. народъ и неговата свобода. Въ едно кратко време Д. Р. О. стана най-смелия защитникъ на Добруджа и страшенъ врагъ на добр. врагове. За това и добруджанскитъ маси въ скоро време изпълниха нейнитъ редове.

Д. Р. О. е за масовата революционна борба на добр. народъ въ едно съ всички по-

тиснати народи за своб. добр. република въ рамкитъ на Балканската федерация. Дочо бѣ най-смѣлия защитникъ на принципитъ, които възприе Д. Р. О. и на асѣкаде развиваше освободителнитъ идеи на тая организация.

Добруджанския народъ по срещаше винаги съ детска радостъ своя синъ и водителъ, възприемаше съ жадностъ идеитъ на Д. Р. О. и тя стана въ едно изумително кратко време една масова организация.

Но точно и заради това Дочо си навлеche смъртната умраза на враговетъ на добр. свобода и тѣ замислиха неговото убийство.

Презъ единъ августки денъ, подла ръка тури край на великото чадло на добруджанци. Зълъ куршумъ прониза неговото огнено сърдце. И отъ тогава изъ денъ въ денъ все по-голѣма ще става фигурата на Дочо, и все по-силно се чувствува голѣмата загуба и все по-вече се увеличава умразата къмъ неговитъ убийци.

Но следъ Доча се родиха млади и хиляди Дочовци, които достойно ще запълнятъ неговото мѣсто.

Въ добр. революционно движение Дочо изпѣва съ цѣлата си фигура като великъ водачъ, защото той прѣвъ даде примѣръ на преданностъ и себеприцание предъ олтаря на родната свобода. Дори и само това да бѣше неговата заслуга, той пакъ щѣше да бѣде великиятъ водачъ и светлото знаме на младежъта. Защото заразителенъ е примера на самопожертвуването и народъ който отхранва синове като Дочо който има младежи готови на самопожертвувателност, никога нѣма да загине. Нека не отиваме далечъ да търсимъ потвърждение на нашата мисль, а се вгледаме въ борбитъ на българския народъ.

Всички крупни фигури: Ботевъ, Бенковски, Левски, Караджата, все млади и буйни глави се втурнаха въ вихъра на борбата за освобождение на поробения български народъ и му служиха до край на своя животъ.

Дочо мина по сжщия пътъ. Отъ младини той се втурна въ борбата, младъ падна жертва въ тая борба. Излязалъ изъ младежката срѣда, Дочо остана докрай неинъ най-искренъ приятелъ, водачъ и учителъ. Затова добр. младежъ, както и целиятъ добр. народъ, знае да тачи и ценя заветитъ и примѣрътъ на Дочо.

Днесъ цѣла Добруджа е обладана отъ дълбока скръбъ по скѣпата загуба на своя любимъ синъ.

Дочо бѣ и си остава неопетненото знаме на борбитъ за свободата на Добруджа.

Днесъ името на Дочо се издига на равно съ великитъ ратници паднали за свободата на българския народъ.

Жалки сж убийцитъ на Дочо, напразни сж усилията имъ да чернятъ неговата паметъ.

Нека се поклонимъ предъ паметъта на Дочо. Да презремъ неговитъ убийци. Той ще бѣде отмъстенъ само когато реализираме идеала за който той се бори и умря.

Всички подъ знамето на Дочо. Да живее освободителната борба на добруджанци.

Да живее свободна и независима Добруджа.

Да живее братството между поробенитъ народи.

Да живѣе Балканската Федерация.

Отъ добруджанското д-во „Дочо Михайловъ“.

Резолюция на Добруджанци въ Ангора

Три години вече отъ тогава, когато извергитъ си дадоха среща да свършатъ веднѣжъ за винаги съ безстрашниятъ и неуморимъ Дочо, и другаръ тѣ му. И помислиха бухалитъ че ликвидираха съ Вичевиститъ въ организацията. Напразно... мизерници. Кръвътъ на Дочо и другаритъ му спои още по-здраво редоветъ на честнитъ борци и още по-силно осѣтява пжтя соченъ отъ него.

Три години цѣли, а колко по-милъ и скѣпъ става за добруджанци младия Дочо, това и социалъ фашиститъ виждатъ вече. И близъкъ е денъ, когато извергитъ ще бѣдатъ изправени да отговарятъ за престѣпленията си въ добр. движение. Въ този денъ всѣки честенъ добруджанецъ, ще се поклати предъ свѣтлата паметъ на Дочо и плеада паднали борци, а проклетие ще изпатимъ на предателитъ.

Отъ добр. група въ Ангора. 4 септември, 1929 г.

За времененъ секретаръ:

Ив. Милевъ.

Русе. Русенс. Добр. младежъ

„Св. Караджа“ излъже съ доста пламененъ позивъ къмъ добр. емиграция по случай три години отъ убийството на легендарния за насъ добруджанецъ, и немѣнимъ националенъ герой — Дочо Михайловъ и неговитъ другари Георги Гицовъ, Тодоръ Господжаковъ и Гено Друмевъ. Понеже бѣ невъзможно да се чества паметъта имъ както тая на Караджата, особено тукъ въ Русе, решихме и се събрахме на 25. VIII. сл. обедъ въ горичката до самия добр. кварталъ. Бѣхме една внушителна група отъ които повечето младежи и силно преданни борци на добр. националь-освободително движение. Почти до вечеръта прекарахме тамъ въ разговоръ по умѣлата и тактична дейностъ на Дочо, а най-силно бѣхме увлечени отъ единъ новъ добруджанецъ, който отъ началото и до последния моментъ на убийството му, е билъ въ тѣсни връзки съ Дочо, а напоследъкъ дори и съ помощника му Д. Дончевъ, разправяйки ни много случаи на срещи, кжде, какъ и какво имъ е говорилъ Дочо, за моментъ забравихме, че той, любимиятъ ни Дочо, отъ три години вече не е между живитъ, за моментъ казвамъ забравихме, че преди три години на 26. VIII. 1926 год. карьеристи и тѣраши отъ добр. движение му заведѣха на дѣлата и го убиха за да кичатъ себе си съ неговитъ дѣла. Горчива самоизмама! Вѣрно е, че Дочо лежи въ Дживелскитъ гробища, но и неговитъ убийци разбраха, че той е намъ въ сърдцата, съ него легаме и съ него ставаме и ще продължимъ дѣлото му до крайното осжществяване на неговия идеалъ, Свободна и Независима Добруджа. Тѣй ний мислимъ, че сме изпълнили дългътъ си за отпразднуване денътъ на Дочо, като вечеръта почти въ тъмно съ ставане на крака почетохме паметъта имъ и се заклехме, че ще следваме неуморно и неотклонно начертания отъ Дочо пжтъ за Свободна и Независима Добруджа.

Русе, 27. VIII. 1929 г.

Свободолубивъ

Важно за всички абонати въ София. Предупреждаватъ се абонатитъ на в-ка ни отъ София, че тия дни ще бѣдатъ споходени отъ пълномощника на администрацията за да си надѣлжатъ абонамента.

Единството

Няма по популярна дума днес във света от тази. Навсякъде, във всички части на света, във всички организации, политически, класови, национални, революционни, та ако щете спортни и „културни“ — навсякъде съществува въпроса за единството. Затова, защото навсякъде и във всички организации съществува наистина едно раздробление, едно разкъсване на силите, съществуват различия в схващанията за целите и задачите на дадена организация. Съществуват тактически различия, съществуват идейни различия.

Да се обяснява всичко това със съществуващи амбиции на тоя или она водач, да се представят тия грамадни борби, като такива на „дъртлии“ без да се вникне във тяхната същност и да се даде обективна преценка на причините, които са ги породили — значи нищо да не си допринесъл към въпроса за единството, значи да си се откъснал от живота, значи да си късоглед „водач“ и „политик“. Явлението не се обяснява със констатация само, злините не се коренят със благопожелания. Да рекламираш със патос, че си за единството, не значи още че вършиш делото на това единство.

Да повторим: искаш ли да ратуваш и да рботиш на дъло, а не на фрази за единството, трябва със много по голяма същност, отколкото с някакви „лични дертове“, да обясниш причините на разеди ението. А фактът е, че това разединение съществува. Съществува и сред добруджанци, съществува и сред македонци, и редица други организации. Възмири гледа във разбиранията, възмири гледа на широките народни маси явно е станало корено пречупване. Старите понятия не могат вече да изразяват същността на новите нъща. Иначе не би се стигнало до вулгаризирането на наистина голямата актуелна лозунг за единството. Единство въ стария, еснафски смисъл на думата, ще трябва да се разбере, че е невъзможно вече да се установи. Когато обективните причини на економиката са разцепили съвременното общество от върха, та чак до последните глъбини, да се напегаш да хвърлиш мост между тях и да възстановяваш тяхното „единство“ наистина ще бъде докитотина. Съ отричане на това „разцепване“ на обществото не значи, че то обективно не съществува. Два мирогледа, две различни схващания са въ непримирима борба днес. Стария, който прави отчаяни усилия да отложи своето загиване, и новия, който на пръв гл. младенчески сили да разкъса овежтлата черупка за да даде нови простори на човечеството.

Когато ще издигаме лозунга за единството, явно е, че трябва да се изразим и конкретно за кое именно единство е въпроса. Мъсто за отвелена фразеология няма и не може да има. Ако „новите“ редетели на единството въ национално-революционното движение общо и въ добруджанското чакто сж се нагърбили съ тая задача, трябва открито да кажат на каква база искат да възстановят това единство? Не може да бъде върно твърдението на г. Тр. Трифонов, че до сега движението е кретащо и разяждало, само за това, че „никога въ един

конгрес не се е изнесло никакъв реферат върху принципите на движението или неговата тактика“, или защото във тях сж се разглеждали само „лични дертове“ или защото движението не е давало хора съ дълбоко познаване на движението не само от практическа ами и от „идейна“ гледна точка“ (к. н.). Да хвърлиш такъв топтанджийски упрък върху цялото добруджанско освободително движение, което има история зад себе си, се изисква наистина голям кураж. До колкото ни е известно, сам г. Трифонов и групичката около него, не само че сж участвували въ живота на организацията и нейните конгреси, ами сж вземали и активно участие. Може ли ни каза писача от „Добруджанска дума“, ако на тия конгреси всички сж били „бездарници“ и „крикуни“, тъй какъв род крикунство сж представлявали? Но въпроса е за единството. Въ името на това единство г. Тр. Трифонов и 4—5 души сж излезли съ нов в-к „Добруджанска дума“. Странна логика, нов вид аритметично действие: събиране чрез деление.

Ние твърдим, пък съ насъ ще потвърди и цялата добруджанска емиграция, че въ добруджанското движение отдавна има два основно противоположни разбираня за задачите и тактиката на това движение, че тези разбираня не сж плод на болната амбиция на тоя или она, не сж плод на „лични дертове“, а на положението и постановката на добруджанския въпрос, въ неговата ширина въ епохата на империализма, където фразитът за хуманост, права на народите, покровителство на малцинствата и пр. пр. сж само удобна маска на грубо завоевателни стремежи и търговски сметки. Факти за това има толкова много и тъй изобилно, че за изреждането им трябва цели колонии, тъй най добре изпитва на гърба си както емиграцията, така и поробените въ Добруджа, Македония и пр. Тези факти не сж тега incognita и за хората около „Добруджа“, ако съзнавателно не си затварят очите пред тях.

И все пак различия има. Тъ сж подчертавани въ всяко събрание, въ всяки конгрес. Тъ сж подчертавани въ всяки брой, въ всяки редъ на добруджанската преса. Мнозинството от тази групичка сж жар сж застъпвали гледища премо противоположни на разбиранията и политиката на национния изпълнителен комитет.

А това сж: от една страна фалшиво патриотство и дивъшовинизъм, четнически и разбойнически набеги, съ това влошаване и безъ това тежкото положение на поробените; анексионистическа политика, вързване добруджанското движение за колесницата на българското външно министерство, хвърляне вината върху цялия ромънски народъ за робството въ Добруджа, търсейки подкрепа въ своите работодатели — империалистите и тяхното О. Н. От друга страна схващането, какво робството на Добруджа е плод на завоевателните стремежи на международния и балкански империализъм, включително и българския, че добруджанския въпрос не е чисто български, а предимно добруджански, че анексионизма може да донесе нови и по-големи страдания на добруджанското население,

че Добруджа не бива да бъде повече разменна монета за уреждане сметките на разните империалисти, че да делегираш правата си на една трета сила, била тя и България, значи да се откажеш от своя самостоятел характер, че да търсиш покровителство от О. Н. значи да искаш помощ от своя палач. Че свободата на Добруджа може да дойде не чрез четнически набеги и отделини геройства, а чрез организираната борба на цялото добруджанско население безъ разлика на възраст и народност въ съюз съ милионите потиснати малцинства въ Румания, въ съюз съ самия потиснат трудоев румански народ, въ съюз съ всички потиснати национално и економически народи на Балканите и въ Европа. Свободата на Добруджа може да се реализира само като свободна и независима въ рамките на Балканската федерация.

Ето на кратко Г. Трифонов, основните различия, които съществуват между „опозиция“ и „управляващи“. Тъ не сж произволно измислени. Тъ ги разбира цялата добруджанска емиграция и отдавна би наложила своите „опозиционни“ разбираня, ако да не бе полицейщината турила севъ услуга на „управляващите“. Добруджанската емиграция и поробеното население, отдавна гледат своето единство на базата на добре разбраните свои интереси, те гледат и своите масови организации, които сж единички техни защитници. Идеята за единство непременно ще изгради и организационното. Разколниците и търговците въ добруджанското движение макар и „управляващи“ ще бъдат изгонени изъ средата на самата емиграция.

На тяхна страна сж държавата и болните амбиции, както и демоногитата, защото те сж които сметат, че единството въ движението е възможно на базата на полицейския XII конгрес който „изключи“ всички Вичевисти. А, Вие г-н Трифонов, знаете какво сж Вичевистите?

Ако вие искате да сте редетел за единството на тая емиграция, трябва открито да кажете на каква база ще го изградите. Ако тя е базата на управляващите което те въ всеки брой на в-ка си предвкват, вие имате на разположение колонията на в-к „Добруджа“. Вие сами обаче чувствувате нейната не сигурност. Ако ли мислите да постигате механично единство безъ цел на база, ние пакъ ви казваме възгечитайте. Добруджанската емиграция отдавна е преминала тоя период. Тя днес е на идейни здрави непоклитими позиции и върху тях само гради своето единство и води своите борби.

Тези позиции сж прегърнати от цялото добруджанско население, и не сж докитотини от рода на фирмата Господиновици, които ще ги измъстят.

ЕЛЕКТРИЧЕСКО БЮРО

откри добруджанецът
ИВ. ПЛАЧКОВЪ въ
Добруджанския кварталъ
до трамвайната спирка.

Извършва всякакви
ЕЛЕКТРИЧЕСКИ ИНСТАЛАЦИИ и поправки.
ЦЕНИ УМЪРЕНИ, РАБОТА БЪРЗА И АКУРАТНА.

Полицитътъ бѣснѣятъ

Читателя ще помисли, че се касае за Добруджа? Не, това става въ свободна България! Полицити, за които се изнесе, че сж ортаци съ разбойниците, които злоупотребиха стотици хиляди лева взети от тия разбойници, които екстернираха една девойка която не пожела да се подложи на един бандит, нанасят побой на един нещастник жертва на тяхната политика, защото бил Вичевист.

Не веднажъ ние сме изнасяли факти, които говорят, че въ България властта служи на тъмните сили въ добруджанското движение, не държейки сметка, че съ това тя сама подрива основите под краката си и се явява косвен съюзник на ромънската тираническа власт, причина за нашето изгнаничество.

Добруджанските бежанци сж дошли въ тази страна не по свое желание и те иматъ всички права на свободни граждани, за да не си позволяватъ отговорни и неотговорни фактори да ги тормозятъ.

Писмото което даваме подоло, ясно показва кому служатъ българските власти изъ провинцията и ние от името на добруджанската емиграция решително протестираме срещу тия произволи, като искаме от г-на министра на вътрешните работи да внуши на своите органи, че въ страната има закони, които седятъ по-горе от сметките на ортаците на разбойниците. Ето прочее и самото писмо на пострадалия:

Г-н редакторе,

През месецъ юлий т. г. бяхъ арестуванъ отъ полицейските власти въ Нови Пазаръ и пребихъ отъ бой, защото вероятно тъй се е поискало на нѣкое местно величие, или нѣкой бандитъ отъ Русе.

Следъ като не намериха мотивъ да ме задържатъ повече, освободиха ме, но и до днес не съмъ оставенъ на спокойствие да си гледамъ работата.

На времето се отказахъ да изнеса това, защото знаехъ, че гласътъ ми ще остане гласъ въпиющъ въ пустиня и защото ние добруджанците сме научени да теглимъ, мизерията и да търпимъ произволите. На това ни научиха ромънските сатрапи.

Чашата на търпението обаче се препълва. Преди нѣколко дена ми дадохъ срокъ да напусна селото. Къде ще ида предъ настъпващата зима, това не интересува „патриотичната“ полиция.

Поради това азъ рѣшихъ преди нѣколко дена да отида въ Варна и подиря работа като работникъ общаръ. Тамъ стояхъ четири дни. Разбира се най-напредъ отидохъ при познати добруджанци, чрезъ които смѣтахъ, че ще намеря полесно работа. Подирихме такава, но не се намѣри, защото и въ общарското производство бушува икономическата криза.

На 9 м. м. рѣшихъ да се върна пакъ въ село и тъймо щѣхъ да си потеглямъ, оказа ми се нужда да отида въ клуба на работническата партия, да подиря едно лице, което ми обеща, че ще нареди чрезъ приятели да мога да пътувамъ до Нови-Пазаръ съ автомобилъ за който нѣма да платя нищо, защото безъ друго автомобилъ отивалъ празенъ.

Въ клуба имаше много хора които азъ не познавамъ, освенъ двама. По тия дни въ Варна имаше и нѣколко отъ бандитите на В. Д. Р. О. отъ русе.

Въ клуба е имало единъ тъхенъ колега отъ Варна на ко-

гото името не зная и който ме запита дали съмъ добруджанецъ. Отговорихъ му утвърдително. Следъ малко отивамъ на площада „Мусалла“ да питамъ кога ще заминава колата съ която щѣхъ да пътувамъ. Врѣщамъ се, прибирамъ си багажа и отивамъ къмъ автомобилъ, обаче по пътя бѣхъ спрѣнъ отъ лицето което въ клуба ме пита дали съмъ добруджанецъ и заедно съ още едно лице ми заявиха, че съмъ арестуванъ.

Въпреки обясненията ми, че съмъ дошелъ за работа и си заминавамъ, азъ бѣхъ подкаранъ и отведенъ въ обществена безопасност. Задържанъ бѣхъ отъ 10 часа преди обедъ до вечерта.

Въ обществената бѣхъ разпитванъ отъ началника който между многото въпроси, които ми зададе пита ме и това: Къде е Димитъръ Дончевъ, защо съмъ билъ Вичевистъ, защо съмъ се срещалъ съ Рашко Чорбаджиевъ и други Вичевисти, отговорихъ му, че тѣхъ познавамъ затова съ тѣхъ се срѣщамъ.

Надвечеръ бѣхъ повиканъ отново въ канцеларията на началника който ме повали на земята и скача по гърдите ми до като се измори.

Следъ това бѣхъ освободенъ съ изрична порѣчка веднага да напусна града, защото иначе той не отговарялъ добруджанци щѣли да ме убиятъ.

Въпреки заплашванията азъ не напуснахъ а на рочно се подвижихъ изъ града ношно време, но изглежда, че бабаитите нѣмаха куража да ме закачатъ.

Трѣбва да отбележа, че по това време прословутия Славъ Алексиевъ бѣше въ Варна, а единъ отъ агентите бѣше отъ добруджанските бабаити.

Всичко това моля изнесете въ вестника, за да види добруджанската емиграция кому служи българската властъ.

с. Дживелъ, Нови-Пазарско

Минчо Димовъ

Бухалитъ

Следъ XII полицейски конгресъ социал-фашистите измислиха новъ начинъ за дребействане. Предъ страха, че ще бъдатъ бламирани, те не посмѣха да свикатъ събрание на Соф. д во въ което да вотира въ своя „отчетъ“ и да гласуватъ бюджетъ на изтичащата вече година. И останала господата на чело... на себе си. Защото едно ръководство, което не се ползва отъ довърнето на организацията, която божемъ „представлява“ не е нищо друго освенъ чучули.

И въпреки, че не е гласуванъ никакъв бюджетъ, нашите „водачи“ си разпредѣлиха левчетата на оголялата емиграция и безъ да я питатъ пожелаха да разполагатъ съ тѣхъ. Добруджанците обаче възмутени отъ цялата тая система на сатрапничество, отказаха да даватъ вноските си. Те не можеха да гледатъ какъ нѣколко карьеристи, намѣстили се на отговорни мѣста съ съдействието на полицията хазайничатъ. И сега когато предстои годишно събрание, въ което емиграцията ще има възможностъ най-после да се отърси отъ кърлежите, социал-фашистите поставятъ нова машинация. Ония които не сж били редовни презъ изтеклата година, нѣматъ право на гласъ. Е добре. Първи вие попадате подъ това число, господа „първенци“. Вие сте най-нередовни къмъ повеленията на организацията. Вие стоите по върховете безъ да

Квартални неволи

Есенята дойде, дойде наедно с нея и теглото за крайните квартали в София. Първите дъждове подшепват че страшна калъ ще се гази и тая зима. Шосето за Княжево, като кржшна хубавица се увива, но за жалост в шпалирът от тиня и хендеци. Само който е живял напирмър в Добруджанския квартал, знае колко сили и какво геройство е нужно, за да се впуснеш в калъта, която ревниво като страж раздъла квартала от шосето. И тая калъ разляна на ширь и надлъжъ се нарича „алея“.

Да не говоримъ за въ кварталта. Канавките, за които от години насам добруджанци натискат тук и там, и тая година не се изкопаха. Водитъ ще надойдат и квартала ще се обърне на мучуляк. А пжтекият от сгурия, които бѣха рожба на предизборна агитация, едва напомнят, че добруджанци трѣбва да лягат и да стават сь молба — избори нѣкакви да има, та нѣщо дано имъ се направи.

Време е вече да се замисли и за Добрудж. кварталъ. Даденото на време е двойно дадено.

На 27 т. м. въ добруджанския кварталъ при III гаражъ, се положи основния камѣкъ на новостроящото се училище.

На тържеството присъствуваха г. г. кмета Вазовъ, Дечевъ, Додовъ, председ. на учил. на-стоятелство г. Бижевъ и др. Молебна бѣ отслуженъ отъ арх. Паисий и кварталния св. А. Богоевъ. Държаха се речи, подписва се актъ. И тъкмо тукъ бѣха наскърбени добруджанци отъ г. Бижевъ за дето въ речъта си и написания отъ по-рано актъ за случая не бе споменато нищо за Добруджа, което се изрази въ шуменъ протестъ отъ страна на случайно присъстващия добруджанци. (Защото покана нѣмаше) престожно нехайство.

Използувахме случая да напомнимъ на г. кмета за належащата нужда отъ посылане на училищнъ съгории. Разбира се, че ни обѣща да стори това. Но дано не остане само съ обѣщание. Ще чакаме и гледане, и се молимъ дано не забрави. Следъ това имаше го-щавки.

Кварталецъ.

е приетъ вашия отчетъ. А къде е бюджета ви? Мислимо ли е една организация безъ бюджетъ? Съ какво основание вие ни искате вноски, когато не знаемъ за какво ще се изразходватъ те? Ясно е кой е нередовния.

Но има и нѣщо друго. Д-во Добруджа организира добрудж. емиграция. Тя въ своето болшинство е бедна, оголяла.

Тя не може да плаща. Но това не значи още, че тя се не интересува отъ работитъ на организацията и сждбата на поробена Добруджа. Нима само богатия чувства изгнанието? Много парадоксално, за да не кажемъ нѣщо повече.

Ние застъпваме становището, че не членскитъ вноски, които всѣки не може да плати е критергия отъ който трѣбва да се изхожда при определяне правата. Всѣки добруджанецъ носи своето право съ факта че е такъвъ. Който твърди противното, носи манталитета на чорбаджийството отъ турско. И макаръ че не-ше му е много драго ще получи презрението на цѣлата емиграция, така както българина робъ презираше чорбаджийнитъ. Не е много късно, когато бухалитъ ще бждатъ захвърлени на бунището.

Предъ XIII ред. конгресъ

Той наближава. Полицейскиятъ изпълнителенъ комитетъ старателно крие мѣстото и датата когато ще се свика, защото чака да си приготви машинацитъ.

За добруджанската емиграция обаче е ясно, че конгресътъ наближава и тя трѣбва трескаво да се готви за него. Въ Шуменъ миналата година социалъ-фашиститъ въ сѣюзъ съ бандититъ отъ В.Д.Р.О. и полицейскитъ власти, нанесохъ ударъ въ гърбътъ на движението и днесъ съ всички сили на фалшификацията, демагогията и терора, се мжчатъ да закрепятъ това положение, макаръ и да получатъ решителенъ отпоръ и блатъ отъ широкитъ добруджански емигрантски маси.

Това положение отъ една страна и отъ друга голѣмитъ задачи които предстоятъ за разрешение предъ добруджанското освободително движение и неговиятъ цененъ помощникъ — добрудж. емигрантско движение — налагатъ на емиграцията да напегне всички сили и да изтрѣгне ржководството на своя сѣюзъ отъ калнитъ ржце на бандититъ и тѣхнитъ ортаци социалъ-фашиститъ.

Изминалата година показва ясно, че по-вече отъ всѣкога, интереситъ на движението налагатъ една смѣла ориентация на честномислящитъ дейтели и добруджанската емиграция, защото живота крачи съ бързи крачки и не е чудно събитията да ни изпреварятъ неподготвени, съ раздробени сили, замѣглено съзнание.

Днесъ добруджанското освободително движение въ неговата база — Добруджа, прави голѣми завоевания въ областта на организационното изграждане и публично проявление.

Емиграцията не бива по-вече да бжде сплвана отъ продадени политики и чужди на нейнитъ болки и интереси „вождове“. Не бива да се повтарятъ минали грѣшки, а се напегнатъ всички сили и съ смѣла и дружна борба се прочистятъ редоветъ на организацията отъ тия „вождове“, за да може добруджанското емигрантско движение да закрачи въ унисонъ съ освободителното движение отвъдъ и съ духътъ и нуждитъ на времето и борбата.

Съ тѣзи разбирания, нека всички се впрегнатъ на работа за XIII добруджански конгресъ.

Нека XII конгресъ отъ миналата година бжде последния полицейски конгресъ, а XIII началото на смѣли борби за свободата на поробена Добруджа, на единството въ тая борба, между движението въ-тре и това на емиграцията.

НАЙЧО СТРАШИМИРОВЪ СЧЕТОВОДИТЕЛЪ

приема да обзавежда презъ свободното си време счетоводства въ малки предприятия изъ всѣкакви стопански отрасли

срещу скромно възнаграждение. Работа акуратна и винаги редовна. Референции отлични. Запитвания телеф. № 53—92

или писмено до сжщия ул. Пиротска № 60 — София.

ДОБРУДЖАНЕЦЪТЪ ИЛИЯ ЖЕЛЕВЪ е отворилъ ОБУЩАРНИЦА

на ул. Царъ Шишманъ № 9 Изработва по поржчка СОЛИДНИ И ЕЛЕГАНТНИ ОБУЩА

Приема поправки на износни цени. За добруджанци специални отстъпки и цени.

Вслушайте се най-после

Голѣмъ е поменика на падналитъ македонци отъ самоизребителната борба, която десѣтки години прояжда тѣхнитъ редове! Много самоотвержени ратници и водачи паднаха въ миналото! Пагубния методъ нѣ самоизяждане, колкото и злини да донесе за освободителното движение, макаръ и осъденъ отъ македонскитъ народни маси, не се изостави. До като всрѣдъ емиграцията, а така сжщо и отвъдъ въ поробена Македония идеята за една обща борба на всички национално поробени на Балканитъ, за извоюване свободата на Македония, Добруджа, Тракия и всички потиснати зрѣе и сплотява маситъ, върховетъ въ македонскитъ организации, увлечени въ тая пагубна традиция на самоунищожение, продължаватъ своитъ кавги, които ги довеждатъ до кървави разпри. Не преди много въ Варна бѣ убитъ Г. Баждаровъ, членъ на З. П. на ВМРО и неговия телохрани-тель В. Милевъ. Като се има предъ видъ, че Баждаровъ бѣ човѣкъ на Протогеровъ и кавгитъ въ ВМРО между протогеровисти и хората на Ив. Михайловъ отъ една страна и отъ друга — писмата оставени отъ Баждарова, ясно става, че убийството въ Варна е една бржнка отъ черната върволица, началото на която е убийството отъ миналата година на ул. Ц. Самуилъ.

Тая констатация обаче не успокоява никого, най-малко поробената македонска народъ и неговата емиграция. Въпроса не се свежда до търсене на убийцитъ и тѣхнитъ вджновители. Защото не е изключено тѣ самитъ да ни кажатъ това. Въпроса, който всѣки трѣбва да си зададе е следния: „Къде се крие причината на това зло? Кому сж потребни тия жертви? Но, нека кажемъ самата истина, нито единъ вестникъ отъ македонската преса, поне до сега, не ни дава отговоръ на горнитъ въпроси. За съжаление ние срещаме само или остри обвинения или пъкъ едно, съ нищо необяснимо, индиферентно хроникарско съобщение за това убийство. Дали така ще бжде и по нататкъ ние не можемъ да знаемъ. Пожеланието което всѣки честенъ революционеръ изказва, е да се намѣри първо причината и отъ тамъ да се почне.

Отъ писаното до сега въ пресата, безъ македонската, срещаме на много мѣста позивъ къмъ властта да се не мѣси въ живота на македонцитъ. Да дигне ржки отъ тѣхнитъ организации, като ги остави сами да ржководятъ своитъ освободителни борби. Дали този намеръкъ отпразненъ къмъ властта крие огнището на македонската язва? Дали системата на върховизма заплашва макед. нац. революц. движение? Нека всѣки македонецъ, всѣки националенъ революционеръ си отговори самъ. Но нека и Кайнъ потрѣпне предъ своитъ жертви, защото не бѣха малко поуки-тъ, които трѣбваше да му покажатъ, че пжтя по който върви е пагубенъ. Че Македония, Добруджа, Тракия, не сж и не могатъ да бждатъ раздѣлна мо-ета въ дипломатическитъ гешефти на малки и голѣми, на угодни и неугодни. Мина времето когато се сиѣташе, че македонскиятъ народъ е български. Днесъ въ всичкитъ свои подделения и лагери всички македонци сж пригърнали идеята на Гоце Делчевъ за свободна Македония. Време е вече да се раз-

На новитъ студенти изъ Добруджа

Всѣка есенъ отъ Добруджа поематъ пжтя за чужбина едно голѣмо число младежи за да продължаватъ своето образование. Голѣма частъ отъ тѣхъ идватъ въ България, главно въ София. Тия младежи сж завършили българскитъ гимназии въ Силистра и Добричъ обаче тѣ въ ромънски университети не могатъ да постъпятъ, тъй като тия гимназии не сж признати отъ ромънската държава.

Болшинството отъ тия младежи сж синове на бедни родители отъ градоветъ и селата. Чрезъ трудъ, при мизерни условия и голѣма прилежност, при неописуемия тероръ на националното и економическо робство тѣ сж успѣли да довършатъ своето срѣдно образование.

Жаждата за знание, за свобода, черното робство сж ги принудили да напуснатъ бащинъ кжтъ за да се обрекатъ на нови страдания и изпитания.

Една частъ отъ тѣхъ може би сж си осигурили минимална издрѣжка, по-голѣмата честъ обаче идватъ съ надеждата да намѣрятъ нѣкаква работа и покрай нея да каратъ и университета. Дали ще успѣятъ? Въ единъ моментъ, когато тукъ бушува една нечувана безработица, когато стотици хиляди български работници стоятъ съ скръстени ржце безъ работа и въ страшна мизерия, когато хиляди млади и стари сж завършено срѣдно и висше образование висятъ по цѣли месеци предъ разни министерства и канцеларии за работа, въ сжщото време, когато отъ тѣхъ, по заповѣдъ на империалиститъ, изхвърлятъ съ десетки хиляди на улицата — при това положение едва ли би се усмихнало щастieto на тия наши братя. Тѣ ще дойдатъ да увеличатъ армията на безработнитъ, на безприютнитъ, на изнемогващитъ.

Не съ целъ да ги разколебаемъ и обезвѣримъ, обаче имъ казваме това. Напротивъ, ние ги посрещаме съ радостъ въ нашата срѣда, сочейки имъ действителността такава, каквато си е — грозна и отвратителна — за да могатъ достойно да я посрещнатъ и й се противопоставятъ. Подъ ударитъ на тая действителностъ ще рухнатъ много илю-

бере отъ фактори и факторчета, че едно вмѣшателство на властта въ македонскитъ работи е само една провокация и нищо повече. И не само въ македонскитъ. Властта трѣбва да стои далече и отъ борбитъ на добруджанци, тракийци и други. Колкото и млада Добруджанската организация почувствува това вмѣшателство. Кръвопускането, което дойде като резултатъ на него я лиши отъ достойни синове. И за съжаление то още продължава. Не много отдавна се посѣгна върху софийската младежка организация.

Спрете! Дигнете ржце отъ националнитъ организации. Тѣ безъ васъ сж по добре, защото винаги когато сте се намѣсвали, само злини сж ги грозили. Оставете ни сами да търсимъ пжтя на освобождението си. Не разединение, не вражди и вземомизтреления, а обща борба на всички поробени и потиснати е нужна. Щомъ това не може да направитъ, стойте настрана! Този е повика на цѣлокупната емиграция, вслушайте се най-после, вие властници!

Пандарашевъ

зии, ще отпаднатъ и изгаснатъ възвишени младенчески пориви. Подъ тия удари, обаче, ще трѣбва да се кали другъ духъ, ще трѣбва да се оформи другъ мирогледъ и характеръ, който ще открие на тия наши млади другари нови и свѣтли хоризонти.

Тука, при тая действителностъ тѣ ще трѣбва да се вдълбочатъ и да намѣрятъ отговора на много въпроси, които самия животъ имъ налага.

Робството, което тегне надъ нашата родина, робството въ всичкитъ му форми и прояви: национално, политическо и социално, което е разперило криле на дължъ и на ширь и тукъ не ще ги остави на мира. Условията, при които тѣ ще работятъ и живѣятъ ще ги сблѣскаатъ лице съ лице и тукъ съ него. Въ тая борба, обаче, ще се калятъ ония борци, за които не ще има преграда въ живота, която тѣ не ще строятъ. При такива условия въ миналото се калиха българскитъ революционери: — въ тѣхъ израстна и Ботевъ, и Левски, и Караджата. Тия условия ги накареха да се отрекатъ отъ себе си за да се отдадатъ всецѣло на освободителното дѣло.

Нашето освободително дѣло има нужда отъ пламъкъ, отъ себеприцанието, отъ идеализма и трезвата мисль на тия млади другари. Нему му сж необходими още повече тѣхнитъ дѣла. Нека смѣло тѣ се наредатъ въ неговитъ редове, да присѣдинятъ своитъ сили къмъ тия на милионитъ за да могатъ съ общи сили да строятъ робскитъ вериги и минатъ отъ царството на необходимостта къмъ царството на свободата.

Селянитъ подемагъ борбата

Отъ Добруджа ни съобщаватъ, че населението таз есенъ се раздвигва въ колективна защита на своитъ интереси.

Отъ много села изъ добрич-ки окръгъ сж подадени колективни протести противъ политиката на колонизация изъ озелвяване на мѣстнитъ безинотни жители.

Подадени сж сжщо протести и противъ нехайството на правителството, което не подпомага колониститъ да си построятъ жилища, а ги настанява въ такива на мѣстни жители.

Тѣзи факти показватъ ясно, че добруджанскитъ маси вече налучкватъ правилния пжтъ за защита на собственитъ си интереси и тогазъ, когато политиканитъ изъ българскитъ чорбаджийски срѣди водятъ пазърлци за мандати и коалиции съ ромънскитъ сатрапи, масата подема борба за защита на своитъ интереси, често дори изоставена отъ политиканствующата „интелигенция“.

Днесъ въ Добруджа най-болниятъ въпросъ е селския. Последнитъ колективни прояви обаче, показватъ, че добруджанското село се надига и не ще позволи на разни политически търгаши да си играятъ съ неговата сждба.

Училищни. Вечернитъ курсове на свещеникъ Михайловъ ул. „Алабинска“ 37 Търговски Кооперативенъ Домъ, започнаха занятията си на 1 октомври.

Останалитъ безъ образование младежи могатъ да се запишатъ за всички прогимназиални и гимназиални класове. Записванията продължаватъ до попълване вакантитъ мѣста.

София—Печатница „Съгласие“